

ketingsstidende 1997-98, 1. samling, tillæg A, s. 3630 ff.

1.2. Baggrunden for lovforslaget

De senere års teknologiske udvikling har medført en øget anvendelse af elektronisk overvågningsudstyr. Udviklingen har dels betydet en meget høj grad af teknisk specialisering for så vidt angår udstyrets form og funktioner, men har også samtidig bevirket, at elektronisk overvågningsudstyr nu befinder sig på et prismæssigt niveau, der gør det muligt med relativt begrænsede omkostninger at anvende sådant udstyr til forskellige formål.

Denne udvikling rejser spørgsmål om, hvorvidt den nuværende retlige regulering af dette område er tidsvarende. Denne regulering hviler grundlæggende på en afvejning af på den ene side hensynet til beskyttelse af det enkelte menneskes personlige integritet og på den anden side de - ofte helt legitime - formål, der berettiger anvendelsen af elektronisk overvågningsudstyr, f.eks. i kriminalpræventivt eller sikkerhedsmæssigt øjemed. Såvel vurderingen af det nuværende retsgrundlag som overvejelser om ny lovgivning på området må ske på grundlag af en nøje afvejning af disse modstående hensyn.

Et af de områder, hvor tv-overvågning i den senere tid har været bragt i fokus, er arbejdsgiveres tv-overvågning af de ansatte på arbejdspladsen. HK/Handel har med udgangspunkt i en række konkrete sager derfor rejst det spørgsmål over for Justitsministeriet, om den nuværende lovgivning inden for dette område tager højde for den teknologiske udvikling.

Med henblik på at afgrænse problemstillingen og overveje mulige initiativer på området har Justitsministeriet gennemført en møderække med deltagelse af repræsentanter for HK/Handel, Dansk Handel & Service og Arbejdsministeriet. Der har i den forbindelse været en nærmere drøftelse af de nugældende regler på området og udveksling af synspunkter om behovet for ændringer.

I pkt. 2 redegøres for gældende ret i Danmark. Pkt. 2.5 om arbejdsgiverens ledelsesret er udarbejdet af Arbejdsministeriet. Pkt. 3 indeholder en gennemgang af retstilstanden i Sverige og Norge samt de norske reformovervejelser. Justitsministeriets overvejelser gives i pkt. 4.

HK/Handel og Dansk Handel & Service har i forbindelse med den nævnte møderække kommenteret den model, som Justitsministeriet har fremlagt. Modellen svarer til lovforslagets § 1, nr. 1. Kommentarerne er optrykt som bilag 1 og 2 til lovforslaget.

2. Gældende ret

2.1. Lov om forbud mod privates tv-overvågning m.v.

Efter lovens § 1, stk. 1, må private ikke foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel. Der kan ikke dispenseres fra forbudet.

Efter lovens § 2, nr. 1, gælder forbudet i lovens § 1, stk. 1, dog ikke tv-overvågning af tankstationer, fabriksområder, overdækkede butikcentre og lignende områder, på hvilke der drives erhvervsvirksomhed - selv om områderne omfatter almindelige færdselsområder som gader, veje eller lignende - såfremt overvågningen foretages af den, der har rådighed over området.

Efter lovens § 3, stk. 1, skal private, der foretager tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, ved skiltning eller på anden tydelig måde give oplysning herom.

Denne stedlige afgrænsning går videre (dvs. omfatter flere områder) end afgrænsningen af forbudsreglen i § 1. Efter forarbejderne til bestemmelsen (jf. Folketingsstidende 1981-82, tillæg A, sp. 3838) svarer afgrænsningen i tv-overvågningslovens § 3, stk. 1, i alt væsentligt til den stedlige afgrænsning af reglen i normalpolitivedtægtens § 3. Ifølge normalpolitivedtægten omfatter begrebet »steder, hvortil der er almindelig adgang« f.eks.: »jernbane- og rutebilstationer, butikker og offentlige kontorer, forlystelsessteder, badeanstalter, nødtørftsanstalter og befordringsmidler, herunder hyrevognene«. Herom anføres i Vagn Greve m.fl.: Kommenteret normalpolitivedtægt (2. udg. 1981), s. 104:

»Bestemmelsen omfatter kun den del af butikkerne, kontorerne osv., som publikum normalt har lovlig adgang til. Politistationers gange, aflukker, detentioner osv., forretningers lagerrum, personalekantine osv. er derfor ikke dækket af § 3. Når butikken er lukket, er der ikke »almindelig adgang«. ... Hvis forretningen eller udstillingsområdet kun giver adgang for særlige kundegrupper, kan adgangen være så begrænset, at politivedtægten er uanvendelig.«

Bestemmelsen i tv-overvågningslovens § 3, stk. 1, indebærer således, at en butiksindehaver lovligt kan foretage tv-overvågning af den del af butiksarealet, som der er almindelig adgang til, forudsat der ved skiltning gives oplysning herom. Skiltning må dog anses for overflødig i de tilfælde, hvor selve apparaturet ved sit udseende og placering giver lige så tydelig besked om, hvad der foregår, jf. herved Folketingsstidende 1981-82, tillæg A, sp. 3856. Tv-overvågningen vil i disse tilfælde også lovligt kunne omfatte de ansatte,